

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΣΕΠ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μάθημα: Οικονομική

Χρήσιμα θέματα θεωρίας για τις επικείμενες εξετάσεις

Τα Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια «ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ», προετοιμάζοντας σε ολιγομελείς ομίλους τους υποψηφίους για τον επικείμενο διαγωνισμό του υπουργείου Οικονομικών, με κορυφαίο επιτελείο διδασκόντων, παραθέτουν χρήσιμη θεωρία στη Δημόσια Οικονομική. Τα θέματα επιμελήθηκε ο επιστημονικός συνεργάτης μας κ. Μπαντούλας Κωνσταντίνος, οικονομολόγος, MSc Χρηματοοικονομικών Πανεπιστημίου Πειραιά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ-ΛΕΞΙΚΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Α' Μέρος)

1. Υπάρχουν τρεις μέθοδοι υπολογισμού του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος:

α) Η μέθοδος της προστιθέμενης αξίας για την εύρεση της συμβολής του κάθε κλάδου παραγωγής ($GNP = V_a + V_b + V_c$).

β) Η εισοδηματική μέθοδος για την εύρεση της συμβολής του κάθε συντελεστή παραγωγής στο τελικό προϊόν ($GNP = w + i + r + \pi + D + T_c$).

γ) Η μέθοδος της δαπάνης για την εύρεση του τρόπου διάθεσης του εισοδήματος ($GNP = C + I + G - IMP$ στην ανοιχτή οικονομία) ($GNP = C + I + G$ στην κλειστή οικονομία).

2. Ακαθάριστο Εγχώριο προϊόν = Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν - Εισόδημα που παράχθηκε στο εξωτερικό από εθνικούς παραγωγικούς συντελεστές ($GDP = GNP - Y_f$)

Καθαρό Εθνικό Προϊόν = Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν - Αποσβέσεις.

Εθνικό εισόδημα = Καθαρό Εθνικό Προϊόν - Εμμεσοί Φόροι.

Διαθέσιμο Εισόδημα = Εθνικό εισόδημα + μεταβαστικές πληρωμές - άμεσοι φόροι - αδιανέμητα κέρδη.

3. Τρέχουσες τιμές: Αποτίμηση της αξίας των αγαθών με τις υφιστάμενες τιμές τη στιγμή της παραγωγής. Σταθερές τιμές: Αποτίμηση της αξίας των αγαθών με βάση μέτρησης τιμές παλαιότερου έτους για την εύρεση πραγματικής μεταβολής του ΑΕΠ.

4. Το νεοκλασικό υπόδειγμα μακροοικονομικής ισορροπίας στηρίζεται στις εξής αρχές:

α) Οτι η προσφορά δημιουργεί τη ζήτηση.

β) Δεν υπάρχει πιθανότητα ανισορροπίας λόγω της έμφυτης τάσης της οικονομίας να επιστρέφει στην ισορροπία και η κρατική παρέμβαση είναι καταστροφική.

γ) Η αγορά καθαρίζει (ισορροπεί) πάντα.

δ) Οι μισθοί είναι εύκαμπτοι προς τα κάτω διαφορετικά το εισόδημα είναι μικρότερο από αυτό της πλήρους απασχόλησης.

ε) Υπάρχει τέλεια πληροφόρηση και η αγορά είναι πάντα τελειώς ανταγωνιστική.

στ) Η LM είναι ανελαστική και η IS είναι ελαστική, άρα η νομισματική πολιτική είναι αποτελεσματική και η δημοσιονομική πολιτική αναποτελεσματική.

ζ) Οι σχετικές τιμές προσδιορίζονται από τον πραγματικό τομέα της οικονομίας (προσφορά και ζήτηση), ενώ οι απόλυτες τιμές προσδιορίζονται από το νομισματικό τομέα.

η) Μία αύξηση της παραγωγικότητας θα οδηγήσει σε: μείωση των τιμών, αύξηση των πραγματικών μισθών, αύξηση της ζήτησης για εργασία και άρα σε αύξηση του προϊόντος της οικονομίας.

θ) Η ζήτηση χρήματος οφείλεται σε λόγους συναλλαγών και προφύλαξης.

5. Το κείνσιανό υπόδειγμα μακροοικονομικής ισορροπίας στηρίζεται στις εξής αρχές:

α) Η ζήτηση δημιουργεί την προσφορά.

β) Η ισορροπία εμφανίζεται μόνο κατά τύχη και η κρατική παρέμβαση είναι επιβεβλημένη για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης.

γ) Η αγορά δεν καθαρίζει ποτέ.

δ) Οι μισθοί δεν είναι εύκαμπτοι προς τα κάτω.

ε) Δεν υπάρχει τέλεια πληροφόρηση και η αγορά είναι ολιγοπωλιακή ή μονοπωλιακά ανταγωνιστική.

στ) Η IS είναι ανελαστική και η LM είναι ελαστική, άρα η δημοσιονομική πολιτική είναι αποτελεσματική και η νομισματική αναποτελεσματική.

ζ) Η κατανάλωση και οι επενδύσεις είναι συνάρτηση του εισοδήματος.

η) Η ζήτηση χρήματος οφείλεται σε λόγους συναλλαγών, προφύλαξης και κερδοσκοπίας.

6. Οι σύγχρονες απόψεις: Μονεταριστές (Friedman) και ορθολογικές προσδοκίες (Lucas) πρεσβεύουν την απόρριψη οποιασδήποτε παρέμβασης (νομισματικής ή δημοσιονομικής) από την κυβέρνηση ή τους κρατικούς φορείς στην οικονομία και ότι μόνο οι μη αναμενόμενες οικονομικές μεταβολές μπορούν να μεταβάλουν το ΑΕΠ της οικονομίας.

7. Απλό κείνσιανό υπόδειγμα: Αριστερά του σημείου ισορροπίας η συνολική προσφορά είναι μικρότερη από τη συνολική ζήτηση ($AS < AD = \text{πληθωριστικό κενό}$), η οικονομία ωθείται σε αύξηση των επενδύσεων και προσεγγίζει το επίπεδο της πλήρους απασχόλησης (καθώς επίσης και το αντίστροφο). Στο σημείο πλήρους απασχόλησης $AD = AS$ και $S = I$.

8. Θεωρίες εισοδήματος

Θεωρία μόνιμου εισοδήματος: Το άτομο δαπανά μόνο το μόνιμο εισόδημά του και όχι το έκτακτο, πρόσκαιρο ή συγκυριακό εισόδημα.

Θεωρία εισοδήματος κύκλου ζωής: Το άτομο στα πρώτα και τα τελευταία χρόνια της ζωής του έχει μεγαλύτερες ανάγκες από τα εισοδήματά του. Ετσι, αναγκάζεται να καθορίζει την καταναλωτική του συμπεριφορά με βάση το μέσο όρο του εισοδήματος που θα αποκτήσει κατά τη διάρκεια της ζωής του και να αποταμιεύει κατά το δεύτερο τμήμα της ζωής του.

Θεωρία εισοδήματος Keynes: Το άτομο μειώνει την τρέχουσα κατανάλωση για να έχει μεγαλύτερη κατανάλωση την επόμενη περίοδο. Η καταναλωτική του συμπεριφορά καθορίζεται με βάση το επιτόκιο και το εισόδημά του για τη μεγιστοποίηση της ευημερίας του (υψηλότερη καμπύλη αδιαφορίας). Επιπλέον όταν αυξάνεται το εισόδημα του ατόμου (και στη βραχυχρόνια και στη μακροχρόνια περίοδο) αυξάνεται η μέση ροπή για αποταμίευση και μειώνεται η μέση ροπή για κατανάλωση (οι μελέτες έδειξαν ότι δεν ισχύει αυτό στη μακροχρόνια περίοδο).

9. Η ισορροπία στην αγορά χρήματος όσο και στην αγορά εργασίας:

Νεοκλασική θεωρία συμβαίνει πάντα στο σημείο πλήρους απασχόλησης όπου η ζήτηση (για εργασία ή για κεφάλαια) τέμνεται από την προσφορά (για εργασία ή για κεφάλαια) λόγω της ευκαμψίας των αμοιβών των συντελεστών παραγωγής προς τα κάτω. Η καμπύλη συνολικής προσφοράς είναι κάθετη και ανεξάρτητη από το επίπεδο των τιμών και η συνολική ζήτηση προσαρμόζεται στη συνολική προσφορά. Οποιαδήποτε παρέμβαση για αύξηση του παραγόμενου προϊόντος οδηγεί μόνο σε άνοδο των τιμών.

Κείνσιανό υπόδειγμα η ισορροπία επιτυγχάνεται όπου η ζήτηση (για εργασία ή για κεφάλαια) τέμνεται από την προσφορά (για εργασία ή για κεφάλαια) αλλά το σημείο αυτό δεν είναι πάντα στο σημείο πλήρους απασχόλησης (λόγω της ακαμψίας των αμοιβών των συντελεστών παραγωγής προς τα κάτω) και το σημείο ισορροπίας πλήρους απασχόλησης επιτυγχάνεται με παρέμβαση του κράτους. Η κρατική παρέμβαση για αύξηση του παραγόμενου προϊόντος οδηγεί σε άνοδο του παραγόμενου προϊόντος λόγω ύπαρξης διαθέσιμων πόρων.

10. Πολλαπλασιαστές επενδύσεων: Το μέγεθος μεταβολής του εισοδήματος που προκαλείται από τη μεταβολή των επενδύσεων (εξάρτηση εισοδήματος από τις επενδύσεις). Επιταχυντής: Το μέγεθος μεταβολής του κεφαλαίου (επενδύσεις) που προκαλείται από τη μεταβολή του εισοδήματος (εξάρτηση επενδύσεων από το εισόδημα).

11. Οριακή ροπή για κατανάλωση: Το ποσοστό του επιπλέον εισοδήματος που καταναλώνεται:

Μέση ροπή για κατανάλωση: Το ποσοστό του εισοδήματος που καταναλώνεται.

Οριακή ροπή για αποταμίευση: Το ποσοστό του επιπλέον εισοδήματος που αποταμιεύεται.

Μέση ροπή για αποταμίευση: Το ποσοστό του εισοδήματος που αποταμιεύεται.

Επειδή $MPK + MPA = 1$ και $OPK + OPA = 1$, στο σημείο τομής της καμπύλης κατα-

νώσεως με τη γραμμή των 45 μοιρών η $MPK = OPK = 1$ και $MPA = OPA = 0$.

Αριστερά του σημείου τομής $MPK > 1$ και $MPA < 0$

Δεξιότερα του σημείου τομής $MPK < 1$ και $MPA > 0$.

Επιπλέον αν $MPK > OPK \Leftrightarrow MPA < OPA$.

12. Προσδιοριστικοί παράγοντες κατανάλωσης:

(θετικά) εισόδημα, τιμές, διανομή εισοδήματος, ικανότητα δανεισμού, προσδοκίες, περιουσιακά στοιχεία (αρνητικά) επιτόκια, φόροι.

Προσδιοριστικοί παράγοντες αποταμίευσης:

(αρνητικά) εισόδημα, τιμές, διανομή εισοδήματος, ικανότητα δανεισμού, προσδοκίες, περιουσιακά στοιχεία (θετικά) επιτόκια, φόροι.

Προσδιοριστικοί παράγοντες επενδύσεων:

(θετικά) προσδοκώμενο εισόδημα των ατόμων αλλά και η απόδοση της επένδυσης, ζήτηση, κατάσταση της αγοράς (εξέλιξη και όγκος), χαμηλός πληθωρισμός

(αρνητικά) όγκος παγίου κεφαλαίου, τεχνολογική πρόοδος, αμοιβάδες συντελεστών παραγωγής, φόροι, επιτόκια.

13. Παράδοξο της φειδούς: Η μείωση της κατανάλωσης (ή αύξηση της αποταμίευσης) την τρέχουσα περίοδο, αντί να οδηγήσει σε αύξηση του εισοδήματος και της κατανάλωσης την επόμενη περίοδο, οδηγεί σε μείωση του εισοδήματος και της κατανάλωσης.

14. Λειτουργίες χρήματος: Το χρήμα είναι μέσο: συναλλαγών, μέτρησης αξίας συναλλαγών, διαφύλαξης αξίας, πραγματοποίησης μελλοντικών πληρωμών.

15. Ιδιότητες χρήματος: Διαιρετότητα, φυσική διάρκεια, μικρός όγκος, δυσχερής παραχάραξη, γενική αποδοχή, σταθερότητα της αξίας, αναγνώριση, ρευστότητα.

16. Προσδιοριστικοί παράγοντες ζήτησης χρήματος: για σκοπούς συναλλακτικούς [(θετικά) εισόδημα, διασπορά είσπραξης εισοδήματος, μέγεθος συναλλαγών και (αρνητικά) επιτόκιο], προφύλαξης [(θετικά) εισόδημα και (αρνητικά) επιτόκιο] και κερδοσκοπικούς [(αρνητικά) επιτόκιο].

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ
Κάνιγγος 10, (5ος όροφ. Τηλ: 210-3300296-7. www.kollintzas.gr

για όλους του διαγωνισμούς του Δημοσίου

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΣΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ 2008

(+ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ

Άμεση έναρξη τημάτων